

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Orientación e titoría		Código	652G01016
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Mendiri Ruiz de Alda, Paula Maria		Correo electrónico	paula.mendiri@udc.es
Profesorado	Mendiri Ruiz de Alda, Paula Maria		Correo electrónico	paula.mendiri@udc.es
	Rebollo Quintela, Nuria			nuria.rebollo@udc.es
Web				
Descrición xeral	Esta materia aborda a orixe e os principios da orientación e da titoría, así como as funcións que debe desempeñar o Maestro de Educación Infantil na súa labor como titor. Tamén se tratan as principais liñas de actuación, estratexias e recursos para exercer a función tutorial co alumnado, as familias e o resto da comunidade educativa.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se propoñan.
A10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
A11	Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar.
A12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
A22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
A32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
B2	Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa e espírito emprendedor.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B11	Capacidade de busca e manexo de información.
B12	Capacidade de organización e planificación.
B14	Capacidade para detectar as súas propias necesidades de aprendizaxe ao longo da vida.
B15	Capacidade para asumir a necesidade dun desenvolvemento profesional continuo, a través da reflexión sobre a propia práctica.
B22	Creatividade ou capacidade para pensar as cousas desde diferentes perspectivas, ofrecendo novas solucións aos problemas.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias do título
Determinar, a partir das necesidades do alumnado, familia ou resto da comunidade educativa, propostas de actuación.	A22		
	A32		

Enumerar as funcións do titor e do orientador en relación co alumnado, familias e resto do profesorado e explicar o que isto leva.	A10 A11 A12 A22		
Transferir información a especialistas que colaboren co centro para a identificación e atención do alumnado con NEAE	A8		
Poñer en práctica as competencias sociais para traballar en equipo e salvar os obstáculos que vaian xurdindo.		B2 B4 B5 B11 B12 B22	C3
Defender a necesidade da formación continua como profesional e cidadán.		B14 B15	C3 C5 C7
Aplicar os principios éticos á práctica profesional e persoal.		B6	C6

Contidos	
Temas	Subtemas
Conceptualización da orientación e a tutoría.	Carácter polisémico do concepto de orientación. A orientación na aula: concepto de tutoría. O Plan de Acción Tutorial.
Principios legais e psicopedagóxicos que rexen a orientación e a acción tutorial.	Normativa legal vixente. Os principios da orientación. Aplicación dos principios na acción orientadora.
Funcións do profesorado titor: coas familias, cos alumnos, co resto do profesorado e coa comunidade en xeral.	O titor en relación aos alumnos. O titor e as familias. O titor e a súa relación coa comunidade educativa. O titor e a súa relación coa comunidade en xeral.
Líneas prioritarias de la acción tutorial en la Educación Infantil	Liñas prioritarias da acción tutorial na Educación Infantil.
Recursos para a acción tutorial	A observación. Enquisa. Análise de documentos. O caderno de ida e volta e a axenda escolar.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	B12	3	0	3
Sesión maxistral	A11 B4 B5 B11 C7	21	0	21
Eventos científicos e/ou divulgativos	B14 B22 C5 C6	0	10	10
Lecturas	C3	0	20	20
Simulación	A10 A32 B6	4	14	18
Proba de ensaio	A8 A11 A12 A32 B2 B22 C6	2	17	19
Presentación oral	A10 A11 A12 A22 A32 B2 B5 B6 B11 B12 B15 B22 C3 C6	3	15.5	18.5
Aprendizaxe colaborativa	A12 B4 B5 B6 B11 B12 B22 C3 C6	9	21.5	30.5

Atención personalizada		10	0	10
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Coas actividades iniciais identificaranse os coñecementos previos que os estudantes posúen da materia e presentárase a mesma.
Sesión maxistral	A través das sesións expositivas, a profesora explicará os diferentes temas e conceptos incluídos neles para a súa mellor comprensión.
Eventos científicos e/ou divulgativos	Tentarase que os estudantes asistan e participen en xornadas ou seminarios que aborden algunha temática tratada na materia. Pediráselles un informe do que aprendesen.
Lecturas	Os estudantes realizarán unha serie de lecturas sobre diferentes temáticas para profundar sobre determinados aspectos.
Simulación	Os alumnos deberán actuar como titores ante diversas situacións nas que se traballarán as relacións interpersoais, o compromiso, as actitudes e os valores.
Proba de ensaio	Realizarase unha proba que permitirá demostrar as aprendizaxes adquiridas.
Presentación oral	Os estudantes deberán facer unha presentación oral dalgunha temática traballada.
Aprendizaxe colaborativa	Organizaranse, en clase, pequenos grupos de estudantes nos que se traballará conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e o dos outros membros do grupo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Simulación Aprendizaxe colaborativa Presentación oral	Orientarase aos estudantes, tanto dentro como fóse da aula, a encamiñar ben o traballo e a aclarar aqueles aspectos que resultan máis complicados de comprender de modo que se asegure unha aprendizaxe significativa.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba de ensaio	A8 A11 A12 A32 B2 B22 C6	Realizarase un exame no que o estudante demostrará os coñecementos adquiridos. Para aprobar a materia hai que obter, polo menos, 3 puntos sobre 6.	60
Simulación	A10 A32 B6	Valorarase a representación preparada en grupo e tutorizada pola profesora da materia.	15
Presentación oral	A10 A11 A12 A22 A32 B2 B5 B6 B11 B12 B15 B22 C3 C6	Valoraranse os coñecementos adquiridos, as habilidades para expoñelos publicamente e o uso das novas tecnoloxías.	25

Observacións avaliación
Para que poidan ser avaliados segundo a planificación anterior, deben ter unha asistencia do 80% ás clases interactivas. Para aprobar a materia deberán ter un mínimo de 3 puntos na proba de ensaio e 2 puntos no resto de actividades.   No caso de aprobar as prácticas e non superar o exame a calificación final da materia será como máximo 4 (correspondendo cun 10 nas prácticas). O alumnado que non cumpra o anterior criterio (80% de asistencia ás interactivas), deberá realizar o exame que será o 100% da cualificación final. No caso de que o alumnado teña superadas as prácticas, estas só se terán en conta para a convocatoria de xullo do mesmo curso académico.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Bisquerra Alzina, R. (1998). Modelos de Orientación e Intervención Psicopedagógica. Barcelona. Praxis - Carrera, C., López, T., Matías, P. e Santamaría, C. (2016). Agenda de trabajo del orientador en centros educativos de Educación Infantil y Primaria. Madrid: Narcea - Expósito López, J. (2014). La acción tutorial en la educación actual. Madrid: Síntesis - González-Benito, A. y Vélaz-de-Medrano, C. (Ed.) (2014). La acción tutorial en el sistema escolar.. Madrid: UNED. - Méndez Zaballos, L., Ruiz Llorente, J.M., Rodríguez Fernández, E. e Rebaque, E.M. de la O (2007). La tutoría en Educación Infantil. Madrid: Wolters Kluwer - Monge Crespo, C. (2009). Tutoría y orientación educativa. Nuevas competencias. Madrid: Wolters Kluwer - Martín, X., Puig, J.M., Padrós, M., Rubio, L. y Trilla, J. (2008). Tutoría. Técnica, recursos y actividades. Madrid: Alianza Editorial - MEC (1992). La orientación educativa y la intervención psicopedagógica. Madrid. Servicio de Publicaciones del MEC - Pantoja Vallejo, A. (2013). La acción tutorial en la escuela. Madrid: Síntesis - Rodicio García, M.L. (2001). La Orientación en Galicia. Murcia. RIE - Sobrado Fernández, L.M., Fernández Rey, E. y Rodicio García, M.L. (Coords.) (2012). Orientación educativa. Nuevas perspectivas.. Madrid: Biblioteca Nueva. - Sola Martínez, T. y López Sánchez, M. (2008). El Plan de Orientación y acción tutorial en Educación Infantil y Primaria: Recursos prácticos para su programación y ejecución. Madrid. Ed. Universitas S.A.
Bibliografía complementaria	- Álvarez Rojo, V. (1994). Orientación Educativa y acción orientadora. Relaciones entre la teoría y la práctica. Madrid. EOS - López Urquizar, N. y Sola, T. (2007). Orientación escolar y tutoría para las diferentes etapas de la educación. grupo editorial universitario - Salvador, X. y Rodicio, M.L. (1998). ¿Para onde camiña a orientación?. A Coruña. Universidade da Coruña - Vallet, M. (2010). Educar a niños y niñas de 0 a 6 años. . Madrid: Wolters Kluwer

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Recoméndase os envíos dos traballos telemáticamente e de non ser posible, no utilizar plásticos, elixir a impresión a dobre cara, empregar papel reciclado e evitar imprimir borradores.

Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural.

Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sosenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías